

Kamila Dąbrowska, Magdalena Grabowska, Agnieszka Kościańska **Wykluczenie Obcego – od groźnego stereotypu do dyskryminacji**

Appadurai Arjun, 2009, Strach przed mniejszościami. Esej o geografii gniewu, przeł. Marta Bucholc, Warszawa: Wydawnictwo PWN.

Badanie gospodarstw domowych, raport nr 14 (2006), [w:] Bogdan Baran (red.), Krajowy system monitorowania równego traktowania kobiet i mężczyzn. Raporty eksperckie, t. 2, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Bennett John, 2010, Antropologia stosowana i antropologia w działaniu. Aspekty ideologiczne i pojęciowe, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława D. Gołębnik (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Branka Maja, Dominka Cieślukowska (red.), 2010, Edukacja antydyskryminacyjna. Podręcznik trenerski, Kraków: Villa Decius.

Brown Wendy, 1997, The Impossibility of Women's Studies, "Differences", t. 9, nr 3, s. 79-101.

Busza Joanna, 2012, Usługi seksualne, migracja i niebezpieczeństwa płynące z przesadnych uproszczeń. Wietnamki w Kambodży - studium przypadku, przeł. Michał Petryk, [w:] Agnieszka Kościańska (red.), Antropologia seksualności. Teoria, etnografia, zastosowanie, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Cała Alina, 2000, Antysemityzm, [w:] Alina Cała, Hanna Węgrzynek, Gabriela Zalewska (red.), Historia i kultura Żydów polskich. Słownik, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Cała Alina, 2005, Wizerunek Żyda w polskiej kulturze ludowej, Warszawa: Oficyna Naukowa.

Cieślukowska Dominika, 2010, Edukacja antydyskryminacyjna. Wiedza, [w:] Maja Branka, Dominka Cieślukowska (red.), Edukacja antydyskryminacyjna. Podręcznik trenerski, Kraków: Villa Decius, s. 66-110.

Crenshaw Kimberlé Williams, 1991, Mapping the margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color, "Stanford Law Review", t. 43, nr 6, s. 1241-1299.
<https://doi.org/10.2307/1229039>

Forecki Piotr, 2010, Od Shoah do strachu. Spory o polsko-żydowską przeszłość i pamięć w debatach publicznych, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.

Kolberg Oskar, 1963-1964, Dzieła wszystkie, Mazowsze, t. 24-28, Wrocław, Poznań: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze.

Kościańska Agnieszka, 2006, Dlaczego Grecy? Wywiad z prof. Michaeliem Herzfeldem, "(op.cit.). Maszyna Interpretacyjna", nr 28.

Kościańska Agnieszka, 2012, Antropologiczne badania seksualności i ich zastosowanie, [w:] Agnieszka Kościańska (red.), Antropologia seksualności. Teoria. Etnografia. Zastosowanie, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Lassiter Luke Eric, 2010, Etnografia współpracująca i antropologia publiczna, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Leszczyński Adam, 2008, Tradycja to dyktatura starców. Rozmowa z prof. Marthą C. Nussbaum, "Gazeta Wyborcza", 28.06, http://wyborcza.pl/1,75405,5404587,Tradycja_to_dyktatura_starcow.html dostęp 29.04.2015.

Lorde Audre, 1984, Age, Race, Class, and Sex: Women Redefining Difference, [w:] Audre Lorde, Sister Outsider: Essays and Speeches, Freedom: Crossing Press.

Makuchowska Mirosława, Michał Pawłęga (red.), 2012, Sytuacja społeczna osób LGBT. Raport za lata 2010 i 2011, Warszawa: KPH, Lambda Warszawa, Fundacja Trans-Fuzja.

McCall Leslie, 2005, The Complexity of Intersectionality, "Signs", t. 30, nr 3, s. 1771-1800. <https://doi.org/10.1086/426800>

Merry Sally Engle, 2010, Knowledge Production and Global Governance: The Politics of Measuring Trafficking and Human Rights, wykład wygłoszony w ramach Social Anthropology Program Seminar Series, Harvard University, 20.10.

Parreñas Rhacel Salazar, 2011, Migration as Indentured Mobility: The Moral Regulation of Migrant Women, referat wygłoszony na konferencji Driving Change, Shaping Lives: Gender in the Developing World, 3-4.03, Radcliffe Institute for Advanced Study, Harvard University.

Scheper-Hughes Nancy, 2010, Prymat etyki. Perspektywa walczącej antropologii, przeł. Katarzyna Liszka, [w:] Hana Červinková, Bogusława D. Gołębnik (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Taylor Yvette, 2011, Complexities and Complications: Intersections of Class and Sexuality, [w:] Yvette Taylor, Sally Hines, Mark E. Casey (red.), Theorizing Intersectionality and Sexuality, Basingstoke, New York: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/9780230304093_3

Tokarska-Bakir Joanna, 1995, Dalsze dzieje syna marnotrawnego, czyli projekt etnografii nieprzezroczystej, "Konteksty. Polska Sztuka Ludowa", nr 1, s. 12-22.

Tokarska-Bakir Joanna, 2004, Rzeczy mgliste. Eseje i studia, Sejny: Pogranicze.

Tokarska-Bakir Joanna, 2009, Skaz antysemityzmu, "Teksty Drugie", nr 1-2, s. 302-317.

Vance Carole S., 2007, Konstruktywizm społeczny: kłopoty z historią seksualności, przeł. Agnieszka Kościańska, [w:] Renata Ewa Hryciuk, Agnieszka Kościańska (red.), Gender. Perspektywa antropologiczna, t. 2, Kobiecość, męskość, seksualność, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Vance Carole S., 2011, Thinking Trafficking, Thinking Sex, "GLQ", t. 17, nr 1, s. 135-143. <https://doi.org/10.1215/10642684-2010-024>

Karolina Follis **Antropologia społeczno-kulturowa a międzynarodowy system ochrony praw człowieka. Jak antropologicznie badać prawa człowieka?**

AAA - American Anthropological Association, 1947, Statement on Human Rights Submitted to the Commission on Human Rights, United Nation by the Executive Board, American Anthropological Association, "American Anthropologist", t. 49, nr 4, s. 539-543. <https://doi.org/10.1525/aa.1947.49.4.02a00020>

AAA - American Anthropological Association, 1999, Declaration on Anthropology and Human Rights, <http://www.aaanet.org/about/Policies/statements/Declaration-on-Anthropology-and-Human-Rights.cfm> dostęp 1.05.2015.

Coomans Fons, Fred Grünfeld, Menno Kamminga, 2010, Methods of Human Rights Research: A Primer, "Human Rights Quarterly", t. 32, s. 179-186. <https://doi.org/10.1353/hrq.0.0127>

Coutin Susan, 2003, Legalizing Moves. Salvadoran Immigrants' Struggle for U.S. Residency, Ann Arbor: University of Michigan Press.

Donnelly Jack, 2000, The Social Construction of International Human Rights, [w:] Tim Dunne, Nicholas J. Wheeler (red.), Human Rights in Global Politics, Cambridge: Cambridge University Press.

Forsythe David P., 2009, Human Rights Studies: On the Dangers of Legalistic Assumptions, [w:] Fons Coomans i in. (red.), Methods in Human Rights Research, Antwerp: Intersentia.

Freeman Michael, 2002, Anthropology and the Democratisation of Human Rights, "The International Journal of Human Rights", t. 6, nr 3, s. 37-54. <https://doi.org/10.1080/714003768>

Goodale Mark, 2009, Introduction: Human Rights and Anthropology, [w:] Mark Goodale (red.), Human Rights: An Anthropological Reader, Oxford: Blackwell.

Ignatieff Michael, Amy Gutmann, 2001, Human Rights as Politics and Idolatry, Princeton: Princeton University Press. <https://doi.org/10.1515/9781400842841>

Landman Todd, 2009, Social Science Methods and Human Rights, [w:] Fons Coomans i in. (red.), Methods in Human Rights Research, Antwerp: Intersentia.

Merry Sally, 2006, Human Rights and Gender Violence. Translating International Law into Local Justice, Chicago: Chicago University Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226520759.001.0001>

Messer Ellen, 1993, Anthropology and Human Rights, "Annual Review of Anthropology", t. 22, s. 221-249. <https://doi.org/10.1146/annurev.anthro.22.1.221>

Mutua Makau, 2001, Savages, Victims and Saviors: The Metaphor of Human Rights, "Harvard International Law Review", t. 42, nr 1, s. 201-209.

Nader Laura, 1997, Preface to the Paperback Edition, [w:] Laura Nader (red.), Law in Culture and Society, Berkeley: University of California Press.

Riles Annelise, 2000, The Network Inside Out, Ann Arbor: University of Michigan Press. <https://doi.org/10.3998/mpub.15517>

Starr June, Mark Goodale, 2002, Legal Ethnography: New Dialogues, Enduring Methods, [w:] June Starr, Mark Goodale (red.), Practicing Ethnography in Law, New York: Palgrave. <https://doi.org/10.1007/978-1-137-06573-5>

Steiner Henry J., Philip Alston, Ryan Goodman, 2007, International Human Rights in Context. Law, Politics, Morals, Oxford: Oxford University Press.

Stocking George, 1974, A Franz Boas Reader. The Shaping of American Anthropology, Chicago: Chicago University Press.

Wilson Richard A., 2000, Human Rights, Culture and Context. An Introduction, [w:] Richard A. Wilson (red.), Human Rights, Culture and Context: Anthropological Perspectives, London: Pluto Press.

Agnieszka Kościańska „Mafia cywilizatorów”. Lokalne korzenie społecznego i politycznego zaangażowania polskiej etnologii

Ardener Edwin, 1975, *Belief and the Problem of Women*, [w:] Shirley Ardener (red.), *Perceiving Women*, London: John Wiley and Sons.

Baer Monika, 2014, *Między nauką a aktywizmem. O polityczności, płci i antropologii*, Wrocław: Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej.

Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa Cezaria, 2005, *Łańcuch tradycji. Dzieła zebrane, wybór i opracowanie Lech Mróz, Anna Zadrożyńska*, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Behar Ruth, Deborah A. Gordon (red.), 1995, *Women Writing Culture*, Berkeley; University of California Press.

Bennett John W., 2010, *Antropologia stosowana i antropologia w działaniu. Aspekty ideologiczne i pojęciowe*, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Brocki Marcin, 2013, *Antropologia społeczna i kulturowa w przestrzeni publicznej. Problemy, dylematy, kontrowersje*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Buchowski Michał, 2006, *The specter of orientalism in Europe: from exotic other to stigmatized brother*, „*Anthropological Quarterly*”, t. 79, nr 3, s. 463–482. <https://doi.org/10.1353/anq.2006.0032>

Buchowski Michał, 2012, *Etnologia polska: historie i powinowactwa*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje.

Burszta Józef, 1979, *Wprowadzenie*, [w:] Zbigniew Jasiewicz (red.), *Funkcje społeczne etnologii*, Poznań: Polska Akademia Nauk, Oddział w Poznaniu.

Bystroń Jan Stanisław, 1980, *Tematy, które mi odradzano. Pisma etnograficzne rozproszone, wybrał i opracował Ludwik Stomma*, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.

Červinková Hana, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), 2010, *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Fleck Ludwik, 2006, *Powstanie i rozwój faktu naukowego: wprowadzenie do nauki o stylu myślowym i kolektywie myślowym*, [w:] Ludwik Fleck, *Psychosocjologia poznania naukowego*, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Foley Douglas E., 2010, *Projekt Lisy. Rewizja*, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Jasiewicz Zbigniew (red.), 1979, *Funkcje społeczne etnologii*, Poznań: Polska Akademia Nauk, Oddział w Poznaniu.

Karpińska Grażyna Ewa, Anna Nadolska-Styczyńska (red.), 2011, Wokół społeczności wiejskiej: etnografia Kazimierzy Zawistowicz-Adamskiej – kontynuacje i inspiracje, Łódź, Wrocław: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze.

Kościańska Agnieszka, 2004, Ku odpowiedzialności. Etnologia w Polsce: tradycje i wyzwania, „(op.cit.). Maszyna Interpretacyjna”, nr 6–7, s. 12–13.

Kościańska Agnieszka, 2014, Kobiety i płeć w polskiej etnologii. Komentarz do wykładu prof. Judith Okely, [w:] Michał Buchowski, Arkadiusz Bentkowski (red.), Kolokwia antropologiczne. Problemy współczesnej antropologii społecznej, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje.

Krzywicka Irena, 1998, Wyznania gorszycielki, Warszawa: Czytelnik.

Kubica Grażyna, 2006, Siostry Malinowskiego, czyli kobiety nowoczesne na początku XX wieku, Kraków: Wydawnictwo Literackie.

Kubica Grażyna, 2007, A Good Lady, Androgenous Angel, and Intrepid Woman: Maria Czaplicka in Feminist Profile, [w:] Deborah Fahy Bryceson, Judith Okely, Jonathan Webber (red.), Identity and Networks: Fashioning Gender and Ethnicity across Cultures, Oxford: Berghahn Books.

Kutrzebianka Anna, 1948, Rozwój etnografii i etnologii w Polsce, Kraków: Polska Akademia Umiejętności.

Kuźma Inga, 2013, Antropologia przewyższająca „hermeneutyczną niesprawiedliwość”. Z badań w schronisku dla bezdomnych kobiet, „Lud”, t. 93, s. 133–156.

Kuźma Inga, 2014, „Własny pokój” etnografek, „Zeszyty Etnologii Wrocławskiej”, nr 1, s. 29–50.

Lassiter Luke Eric, [2005] 2010, Etnografia współpracująca i antropologia publiczna, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Mauss Marcel, Émile Durkheim, 1973, O niektórych pierwotnych formach klasyfikacji, przeł. Jerzy Szacki, [w:] Marcel Mauss, Socjologia i antropologia, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Okely Judith, 2007, Gendered Lessons in Ivory Towers, [w:] Deborah Fahy Bryceson, Judith Okely, Jonathan Webber (red.), Identity and Networks: Fashioning Gender and Ethnicity across Cultures, Oxford: Berghahn Books.

Rakowski Tomasz, 2009, Łowcy, zbieracze, praktycy niemocy, Gdańsk: Słowo/obraz

terytoria. Sokolewicz Zofia, 2005, Bardzo delikatna materia. Odpowiedzialność i zmieniająca się etnografia, „(op.cit.). Maszyna interpretacyjna”, nr 2.

Sokolewicz Zofia, 2014, Pierwsza, uznana, zapomniana, powraca... Cezaria Anna Baudouin de Courtenay, 1° voto Vasmer, 2° Ehrenkreutz, 3° Jędrzejewiczowa, [w:] Grażyna Kubica, Katarzyna Majbroda (red.), Obserwatorki z wyobraźnią. Etnograficzne i socjologiczne pisarstwo kobiet, Wrocław: Polskie Wydawnictwo Ludoznawcze.

Sokolewicz Zofia, w druku, Cezaria Anna Baudouin de Courtenay (1885–1967) 1° voto Vasmer, 2° Ehrenkreutz, 3° Jędrzejewiczowa, niepublikowany maszynopis, przygotowany do tomu Monumenta, planowanego z okazji 200-lecia powstania Uniwersytetu Warszawskiego.

Stomma Ludwik, 1980, Wstęp, [w:] Jan Stanisław Bystroń, Tematy, które mi odradzano. Pisma etnograficzne rozproszone, wybrał i opracował Ludwik Stomma, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.

Tax Sol, [1958] 2010, Projekt Lisy, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

Whorf Benjamin Lee, 1982, Język, myśl, rzeczywistość, przeł. Teresa Hołówska, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.

Zadrożyńska Anna, Dorota Zamojska, 2005, Przedmowa, [w:] Cezaria Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa, Łańcuch tradycji. Dzieła zebrane, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Zawistowicz-Adamska Kazimiera, 1948, Społeczność wiejska. Doświadczenia i rozważania z badań w Zaborowie, Łódź: Polski Instytut Służby Społecznej.

Ząbek Maciej (red.), 2013, Antropologia stosowana, Warszawa: Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego, Międzynarodowe Centrum Dialogu Międzykulturowego i Międzyreligijnego UKSW.

Shulamit Reinharz **Feministyczne badania w działaniu**

Apfel Roberta, Susan Fisher, 1984, To Do No Harm: DES and the Dilemmas of Modern Medicine, New Heaven: Yale University Press.

Barrett Susan, 1981, Making Empowerment Useful, referat zaprezentowany na spotkaniu Association for Women in Psychology, Boston, maj.

Barry Kathleen, 1979, Female Sexual Slavery, New York: Avon.

Barry Kathleen, Charlotte Bunch, Shirley Castley (red.), 1984, International Feminism: Networking Against Female Sexual Slavery, New York: The International Women's Tribune Centre.

Bart Pauline, Linda Freeman, Peter Kimball, 1985, The different world of women and men: Attitudes toward pornography and responses to not a love story - a film about pornography, "Women's Studies International Forum", nr 8 (4), s. 307-322. [https://doi.org/10.1016/0277-5395\(85\)90012-3](https://doi.org/10.1016/0277-5395(85)90012-3)

Bart Pauline, Patricia O'Brien, 1985, Stopping Rape: Successful Survival Strategies, New York: Pergamon.

Bernardez Teresa, 1983, United States, [w:] Torill Stokland, Maillica Vajrathon, Nicol Davidson (red.), Creative Women in Changing Societies: A Quest for Alternatives, Dobbs Ferry: Transnational Publisher, s. 76-84.

Bologh Roslyn Wallach, 1985, Gender, Repression and Liberation: An Alternative Feminist Theory, Method and Politics, artykuł zaprezentowany podczas dorocznego spotkania Amerykańskiego Towarzystwa Socjologicznego w Waszyngtonie.

Bose Christine, Glenna Spitze (red.), 1987, Ingredients for Women's Employment Policy, Albany: State University of New York Press.

The Boston Women's Health Book Collective, 1984, *The New Our Bodies, Ourselves*, New York: Simon and Schuster.

Bristow Ann, Jody Esper, 1988, *A Feminist Research Ethos*, [w:] Nebraska Sociological Feminist Collective (red.), *A Feminist Ethics for Social Science Research*, Lewiston: The Edwin Mellen Press, s. 8-15.

Brodsky Annette, 1980, *A decade of Feminist Influence on Psychotherapy*, "Psychology of Women Quarterly", nr 4 (3), s. 331-344. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1980.tb01108.x>

Brodsky Annette, Rachel Hare-Mustin (red.), 1980, *Women and Psychotherapy: An Assessment of Research and Practice*, New York: Guilford Press.

Brownmiller Susan, 1975, *Against Our Will: Men, Women, Rape*, New York: Bantam Books. Campbell Julie, Irma Levine, Jane Page, 1980, *Women in Midstream*, [w:] Naomi Gottlieb (red.), *Alternative Social Services for Women*, New York: Columbia University Press.

Cancian Francesca, 1989, *Participatory Research and Working Women: Democratizing the Production of Knowledge*, referat zaprezentowany na corocznym spotkaniu Amerykańskiego Towarzystwa Socjologicznego w San Francisco.

Caregivers Support, 1988, *Midlife and Older Women*, referat, Bunker Hill, Community College, Boston.

Cayo Sexton Patricia, 1982, *The New Nightingales: Hospital Workers, Unions, New Women's Issues*, New York: Enquiry Press.

Chertos Cynthia, 1987, *In Prise of Usebale Research*, [w:] Christine Bose, Glenna Spitze (red.), *Ingredients for Women's Employment Policy*, Albany: State University of New York Press, s. 261-240.

Connell Noreen, Casandra Wilson (red.), 1974, *Rape: The First Sourcebook for Women by NY Radical Feminists*, New York: Plume.

Corea Gena, 1986, *The Mother Machine: Reproductive Technologies from Artificial Insemination to Artificial Wombs*, New York: Harpers and Row. <https://doi.org/10.1097/00005721-198609000-00014>

Deegan Mary Jo, 1978, *The Men of Chicago School: 1892-1918*, New Brunswick: Transaction Books.

Du Bois Barbara, 1983, *Passionate Scholarship: Notes on Values, Knowing and Method in Feminist Social Science*, [w:] Gloria Bowles, Renate Duelli Klein (red.), *Theories of Women Studies*, Boston: Routledge and Kegan Paul, s. 105-116.

Duelli-Klein Renate, 1983, *How to Do what We Want To Do: Thoughts about Feminist Methodology*, [w:] Gloria Bowles, Renate Duelli-Klein (red.), *Theories of Women's Studies*, Boston: Routledge and Kegan Paul.

Dziech Billie Wright, Linda Weiner, 1984, *The Lecherous Professor: Sexual Harassment on Campus*, Boston: Beacon.

Eastman Crystal, 1910, *Work-Accidents and Employers Liability*, "The Survey", 3.09

[przedruk w:] Blanche Wiesen (red.), 1978, *Crystal Eastman On Women and Revolution*, New York: Oxford University Press, s. 269-280.

Epstein Cynthia Fuchs, 1970, *Women's Place: Options and Limits of Professional Career*, Berkeley: University of California Press.

Estrich Susan, 1987, *Real Rape*, Cambridge: Harvard University Press.

Ferguson Kathy E., 1984, *The Feminist case Against Bureaucracy*, Philadelphia: Temple University Press.

Fetterley Judith, 1978, *The Resisting Reader: A Feminist Approach to American Fiction*, Bloomington: Indiana University Press.

First International Feminist Think-Tank Formed, 1985, marzec.

Fitzpatrick Ellen, 1990, *Endless Crusade: Women Social Scientist and Progressive Reform*, New York: Oxford University Press.

Golden Carla, 1981, *Psychology, Feminism, and Object Relations Theory*, referat przygotowany na Eight Annual National Conference on Feminist Psychology, Boston, marzec.

Growing Numbers, Growing Force, 1980, *Report From the White House Mini-Conference on Older Women*, Oakland: Older Women League Educational Fund.

Hall Budd, 1975, *Participatory Research: An Approach for Change*, "Convergence and International Journal of Adult Education", nr 8 (2), s. 24-32.

Hall Budd, 1978, *Notes on the Development of the Concept of Participatory Research in an International Context*, "International Journal of University Adult Education", nr 17 (1), s. 6-12.

Hanmer Jalna, Sheila Saunders, 1984, *Well- Founded Fear: A Community Study of Violence to Women*, London: Hutchinson.

Harding Sandra, 1986, *The Science Question in Feminism*, Ithaca: Cornell University Press.

Ho Mary Luise, 1984, *Patriarchal ideology and Agony Columns*, [w:] Sue Webb, Clive Pearson (red.), *Looking Back: Some Papers From the BSA 'Gender and Society Conference (Studies in Sexual Politics)*, nr 1, Manchester: Department of Sociology, s. 1-13.

Jeffrey Roger, Patricia Jeffrey, Andrew Lyon, 1984, *Female Infanticide and Amniocentesis*, "Social Science and Medicine", nr 19 (11), s. 1207-1212. [https://doi.org/10.1016/0277-9536\(84\)90372-1](https://doi.org/10.1016/0277-9536(84)90372-1)

Kamens Linda, 1981, *Evaluating Evaluation research from Feminist Perspective*, referat wygłoszony na Annual Meeting of the Association for Women in Psychology, Boston, marzec.

Kleiber Nancy, Linda Light, 1978, *Caring for Ourselves*, Vancouver: University of British Columbia.

Lather Patti, 1985, *Empowering Research Methodologies*, referat przygotowany dla American Educational Researchers' Association, Chicago.

Lather Patti, 1988, *Feminist Perspectives on Empowering Research Methodologies*, "Women's Studies International Forum", nr 11 (6), s. 569-581. [https://doi.org/10.1016/0277-5395\(88\)90110-0](https://doi.org/10.1016/0277-5395(88)90110-0)

Linden Robin Ruth, Darleen R. Pagano, Diana E.H. Russell, Susan Leigh Star (red.), 1982, *Against Sodomasochism: A Radical Feminist Analysis*, East Paolo Alto: Frog in the Well Press.

Lykes Brinton, 1989, *Dialogue with Guatemalan Indian Women: Critical Perspectives on Constructing Collaborative Research*, [w:] Rhoda K. Unger (red.), *Representations: Social Constructions of Gender*, Amityville: Baywood, s. 167-185.

MacKinnon Catharine, 1975, *Sexual Harassment of Working Women: A case of Sex Discrimination*, New Heaven: Yale University Press.

Mansbridge Jane, 1986, *Why we lost ERA*, Chicago: University of Chicago Press.

<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226186443.001.0001>

Martin Del, 1976, *Battered Wives*, New York: Pocket Books.

Mies Maria, 1984, *Towards a Methodology for Feminist Research*, [w:] Edith Altbach, Jannette Calusen, Dagmar Schultz, Naomi Stephan (red.), *German Feminism: Reading in Politics and Literature*, Albany: State University of New York Press, s. 357-370.

Moulton Ruth, 1980, *Anxiety and the New Feminism*, [w:] Irwin Lutash, Louis Schlesinger (red.), *Handbook on Stress and Anxiety*, San Francisco: Jossey-Bass, s. 267-284.

Mowbray Carol, 1980, *A Key Informant Approaches to Assessing Women's Mental Health Problems and Treatment Needs*, Innovations Division, Michigan Department of Mental Health, październik.

Mowbray Carol, Susan Lanir, Marilyn Hulce (red.), 1984, *Women and Mental Health: New Directions for Change*, New York: The Haworth Press.

Oakley Ann, 1981, *Interviewing Women: A Contradiction in Terms*, [w:] Helen Roberts (red.), *Doing Feminist Research*, Boston: Routledge and Kegan Paul, s. 30-61.

O'Donnell Lydia, 1985, *The Unheralded Majority: Contemporary Women as Mothers*, Lexington: Lexington Books.

Parlee Mary Brown, 1979, *Psychology and Women*, "Signs: Journal of Women in Culture and Society", nr 5 (1), s. 121-133. <https://doi.org/10.1086/493688>

Part Pauline B., Patricia H. O'Brien, 1985, *Stopping Rape: Successful Survival Strategies*, New York: Pergamon.

Pizzey Erin, 1964, *Scream Quietly or the Neighbours Will Hear*, Short Hill: Ridley Enslow Publishers.

Raymond Janice, 1982, *Mary Daly. A Decade of Academic Harassment and Feminist Survival*, [w:] Mary Spencer, Monika Kehoe, Karen Speece (red.), *Handbook for Women Scholars: Strategies for Success*, San Francisco: Center for Women Scholars, Americas Behavioral Research Corporation.

Reinharz Shulamit, 1983, *Experimental Analysis: A Contribution to feminist Research*, [w:] Gloria Bowles, Renate Duelli-Klein, *Theories of women's studies*.

Reinharz Shulamit, 1984, *On Becoming a Social Scientist: From Survey Research and Participant Observation to Experimental Analysis*, New Brunswick: Transaction.

Reiter Rayana (red.), 1975, *Toward and Anthropology of Women*, New York: Monthly Review Press.

Richardson Laurel, 1987, *Disseminating Research to Popular Audiences: The book Tour*, "Qualitative Sociology", nr 10 (2), s. 164-176. <https://doi.org/10.1007/BF00988527>

Roby Pamela, 1987, *Union Stewards and Women's Employment Conditions*, [w:] Bose Christine, Glenna Spitze (red.), *Ingredients for Women's Employment Policy*, Albany: State University of New York Press.

Rosenberg Rosalind, 1983, *Beyond Separate Spheres: Intellectual Roots of Modern Feminism*, New Heaven: Yale University Press.

Rossi Alice S., 1982, *Feminists in Politics: A Panel Analysis of the First National Women's Conference*, New York: Academic Press.

Russell Diana E.H., Nicole Van de Ven (red.), 1976, *Proceedings of the International Tribunal for Crimes Against Women*, Millbrade: Les Femmes.

Saadawi Nawal El, 1980, *The Hidden Face of Eve: Women in the Arab World*, Boston: Beacon Press.

Sanger Margaret, 1931, *My Fight for Birth Control*, New York: Farrar and Rinehart.

Sanger Margaret, 1938, *An Autobiography*, New York: Dover Publications.

Schneider Joseph, Sally Hacker, 1973, Sex Role Imagery and Use of Generic "man": Introductory Texts: A case in the Sociology of Sociology, "The American Sociologist", nr 8 (1), s. 12-18.

Segal Marcia Texler, 1984, *Feminism and the Self Conscious Sociologist: An Essay on the Sociology of Knowledge*, niepublikowany referat przygotowany na seminarium Department of Sociology, University of Malawi, listopad.

Shamgar-Handelman Lea, 1986, *Israeli War Widows: Beyond The Glory of Heroism*, South Hadley: Bergin and Garvey.

Shapiro Joan Poliner, Beth Reed, 1988, *Consideration of Ethical Issues in the Assessment of Feminist Projects: A case study Using Illuminative Evaluation*, [w:] *The Nebraska Sociological Feminist Collective* (red.), *A Feminist Ethics for Social Science Research*, Lewiston: The Edwin Mellen Press.

Shulamit Reinharz, 1992, *Feminist Action Research*, [w:] Shulamit Reinharz, *Feminist Methods in Social Research*, Oxford: Oxford University Press, rozdz. 10, s. 175-196.

Smail Barbara, Judith Whyte, Alison Kelly, 1982, *Girls in Science and Technology: The First Two years*, "School Science Review", nr 64, s. 620-630.

Stanley Liz, Sue Wise, 1983, *Breaking Out*, Boston: Routledge and Kegan Paul.

Tangri Sandra, Georgia Strasburg, 1979, *Can Research on Women be More Effective in Shaping Policy?*, "Psychology of Women Quarterly", nr 3 (4), s. 321-343. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1979.tb00683.x>

Thompson Tetreault, Mary Kay, 1985, *Feminist Phase Theory: An Experience-Derived Evaluation Model*, "Journal of Higher Education", nr 56 (4), s. 363-384. <https://doi.org/10.1080/00221546.1985.11780699>

Ullman Sara E., 1990, *A Social Psychological Analysis of Women's Resistance Strategies to Rape*, rozprawa doktorska, Brandeis Univeristy.

Unger Rhoda Kesler, 1982, *Some Neglected Issues in the Creation of Sex Related Reality*, referat zaprezentowany na sympozjum *The Future of the Psychology of Women: Separation, Integration, Elimination*, Annual Meeting of the American Psychological Association.

Valli Linda, 1986, *Becoming Clerical Workers*, Boston: Routledge and Kegan Paul.

Vaughter Reesa, 1976, *Review Essay: Psychology*, "Signs: Journal of Women in Culture and Society", nr 2 (1), s. 120-146. <https://doi.org/10.1086/493335>

Wallston Barbara Strudler, 1981, What are the Questions in Psychology of Women? A feminist Approach to Research, "Psychology of Women Quarterly", nr 5 (4), s. 597-617.

<https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1981.tb00599.x>

Wastila Linda, 1990, Perceptions of RU 486: Views of Pro-Choice and Feminist Activists, niepublikowany artykuł, Department of Sociology, Brandeis University.

Weitzman Lenore, 1985, The Divorce revolution: The Unexpected Social and Economic Consequences for Women and Children in America, New York: Free Press.

Shulamit Reinharz, 1992, Feminist Action Research, [w:] Shulamit Reinharz, Feminist Methods in Social Research, Oxford: Oxford University Press, rozdz. 10, s. 175-196.

Hana Cervinkova **Zobaczyć niewidzialnego Innego. Antropologia kulturowa w programie studiów pedagogicznych w Polsce**

Abu El-Haj Thea R., 2007, "I Was Born Here, but My Home, It's Not Here": Educating for Democratic Citizenship in an Era of Transnational Migration and Global Conflict, "Harvard Educational Review", t. 77, nr 3, jesień. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

<https://doi.org/10.17763/haer.77.3.412l7m737q114h5m>

Cervinkova Hana, 2013a, Anthropological Perspectives on Democratic Citizenship Education and Globalization, "Studia Edukacyjne", 27, s. 253-262.

Cervinkova Hana, 2013b, Etnografia edukacyjna i badania w działaniu w kształceniu nauczycieli, "Forum Oświatowe", t. 48, nr 1, s. 123-137.

Cervinkova Hana, 2014, "In with the others" or "out in day care": Producing homogeneity as a historical tradition, prezentacja na panelu Regulating Subjects: (Neo)liberalisms and Governmentalities in the Education of Im/migrant Youth (org. Anne M. Rios-Rojas; moderatorzy: Reva G. Jaffe-Walter, Anne M. Rios-Rojas), 113th American Anthropological Association Meeting, 3-7.12, Waszyngton, Stany Zjednoczone.

Geertz Clifford, 2005, Interpretacja kultur. Wybrane eseje, przeł. Maria Piechaczek, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Gołębniak Bogusława Dorota, Beata Zamorska, 2014, Nowy profesjonalizm nauczycieli. Podejścia - praktyka - przestrzeń rozwoju, Wrocław: Dolnośląska Szkoła Wyższa.

Gonzalez Norma, Luis C. Moll, Martha Floyd Tenery, Anna Rivera, Patricia Rendon, Raquel Gonzales, Cathy Amanti, 1995, Funds of Knowledge for Teaching in Latino Households, "Urban Education", nr 29, s. 443-470. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), Kulturowe konteksty edukacji.

Perspektywa antropologiczna, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

<https://doi.org/10.1177/0042085995029004005>

Levinson Bradley A., 1996, Social Difference and Schooled Identity at a Mexican Secundaria, [w:] Bradley A. Levinson, Douglas E. Foley, Dorothy C. Holland (red.), The Cultural Production of the Educated Person: Critical Ethnographies of Schooling and Local Practice, Albany: State University of New York Press. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Lipman Pauline, 2010, Etnografia edukacyjna i polityka globalizacji, wojny i oporu, przeł. Agnieszka Kościańska, Michał Petryk, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Marcus George E., Michael M.J. Fischer, 2010, Repatriacja antropologii jako krytyki kulturowej, przeł. Izabela Kołbon, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębnik (red.), *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

McDermott Ray P., 1974, *Achieving School Failure: An Anthropological Approach to Illiteracy and Social Stratification*, [w:] George D. Spindler (red.), *Education and Cultural Process*.

Toward an Anthropology of Education, New York: Holt, Rinehart and Winston. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), *Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Mead Margaret, 1986, *Dojrzewanie na Samoa*, przeł. Ewa Życieńska, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.

Nussbaum Martha, 2008, *W trosce o człowieczeństwo. Klasyczna obrona reformy kształcenia ogólnego*, przeł. Astrid Męczkowska, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Rubin Beth C., 2007, "There's Still Not Justice": Youth Civic Identity Development Amid Distinct School and Community Contexts, "Teachers College Record", t. 109, nr 2, s. 449-481. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), *Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Sachs Judyth, 2007, *Learning to improve or improving learning: the dilemma of continuing teacher professional development*, wykład plenarny, ICSEI Annual Conference, Póderast, Słowenia.

Snyder Timothy, 2011, *Skrwawione ziemie: Europa między Hitlerem i Stalinem*, przeł. Bartłomiej Pietrzyk, Warszawa: Świat Książki.

Spindler George D., 1974, *The Transmission of Culture*, [w:] George D. Spindler (red.), *Education and Cultural Process. Toward an Anthropology of Education*, New York: Holt, Rinehart and Winston. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), *Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

<https://doi.org/10.1525/aeq.1974.5.4.05x0155y>

Spindler George D., Louise Spindler, 2000, *Roger Harker and Schoenhausen: From Familiar to Strange and Back Again*, [w:] George D. Spindler (red.), *Fifty Years of Anthropology and Education 1950-2000*, Mahwah, New Jersey, London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers. Polski przekład w druku w: Hana Cervinkova (red.), *Kulturowe konteksty edukacji. Perspektywa antropologiczna*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.

Wolcott Harry F., 2008, *Ethnography: A Way of Seeing*, Lanham: AltaMira Press, Rowman and Littlefield Publishers.

Kamila Dąbrowska *Marzenie o równości. Esej w trzech odsłonach o zmaganiach polskich Żydów ze zmiennymi kolejami historii powojennej*

Ankersmit Frank, 2003, *Wzniosłe odłączenie się od przeszłości albo jak być/stać się tym, kim się już nie jest*, "Konteksty", nr 3-4, s. 25-41.

- Appadurai Arjun, 2009, *Strach przed mniejszościami*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Berendt Grzegorz, 2006, *Życie żydowskie w Polsce w latach 1950-1956. Z dziejów Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce*, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Boym Svetlana, 2001, *The Future of Nostalgia*, New York: Basic Book.
- Bronsztejn Szyja, 1963, *Badania ankietowe ludności żydowskiej Dolnego Śląska (część I)*, "Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego", nr 47-48, s. 53-78.
- Cała Alina, Helena Datner-Śpiewak (opr.), 1997, *Dzieje Żydów w Polsce 1944-1968: teksty źródłowe*, Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny.
- Connerton Paul, 1989, *How Societies Remember?*, Cambridge: Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511628061>
- Eisenstadt Samuel, 1991, *Młodość, świadomość pokoleniowa i zmiany historyczne*, [w:] Janusz Kuczyński (red.), *Pokolenie przełomu. Istota i wizje młodego człowieka*, Warszawa: Uniwersytet Warszawski.
- Forecki Piotr, 2010, *Od Shoah do strachu. Spory o polsko-żydowską przeszłość i pamięć w debatach publicznych*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Grabski August, Andrzej Rykała, 2010, *Żydzi w Polsce 1944-2010*, [w:] *Atlas historii Żydów polskich*, Warszawa: Demart, s. 393-421.
- Gross Jan Tomasz, 2000, *Sąsiedzi. Historia zagłady żydowskiego miasteczka*, Sejny: Pogranicze.
- Gross Jan Tomasz, 2008, *Strach. Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie: historia moralnej zapaści*, Kraków: Wydawnictwo Znak.
- Hayden Robert, 1996, *Imagined Communities and Real Victims: Self-Determination and Ethnic Cleansing in Yugoslavia*, "American Ethnologist", t. 23, nr 4, s. 783-801.
<https://doi.org/10.1525/ae.1996.23.4.02a00060>
- Hurwic-Nowakowska Irena, 1996, *Żydzi polscy 1947-1950. Analiza więzi społecznej ludności żydowskiej*, Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN.
- Ilicki Julian, 2004, *Changing Identity among Younger Polish Jews in Sweden after 1968*, [w:] *Polin. Studies in Polish Jewry*, t. 4, Władysław Bartoszewski (red.), *Poles and Jews: Perceptions and Misperceptions*, s. 269-280. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1rmgvq.21>
- Kirshenblatt-Gimblett Barbara, 2009, *Nowe rozumienie autentyczności - o Muzeum Historii Żydów Polskich z Barbarą Kirshenblatt-Gimblett rozmawia Tomasz Łysak*, <http://www.obieg.pl/rozmowy/6956> dostęp 10.12.2014.
- Levi Primo, 1988, *The Drowned and The Saved*, New York: Summit Books.
- Machcewicz Paweł, 1993, *Polski rok 1956*, Warszawa: Mówią Wieki.
- Michlic Joanna, 2008, *Poland's Threatening Other: The Image of the Jew from 1880 to the Present*, Lincoln: University of Nebraska Press.
- Olick Jeffrey, Joyce Robbins, 1998, *Social Memory Studies: From "Collective Memory" to the Historical Sociology of Mnemonic Practices*, "Annual Review of Sociology", t. 24, s. 105-140.
<https://doi.org/10.1146/annurev.soc.24.1.105>

- Paczkowski Andrzej, 1999, *Od sfalszowanego zwycięstwa do prawdziwej klęski: szkice do portretu PRL*, Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Pęziński Piotr, 2014, *Na rozdrożu. Młodzież żydowska w PRL 1956-1968*, Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny.
- Safran William, 2005, *The Jewish Diaspora in a Comparative and Theoretical Perspective*, "Israel Studies", t. 10, nr 1, s. 36-60. <https://doi.org/10.1353/is.2005.0110>
- Sobel Poldek, 2008, *Budujemy "nowy" dom. Polska i emigracja marcowa w materiałach opublikowanych w "Plotkies", "Plotkies", nr 37*, <http://webnews.textalk.com> dostęp 11.11.2011.
- Sobelman Józef, 1959, *A może razem?... (pod rozważę Zarządowi Głównemu TSKŻ)*, "Nasz Głos", 3.01, s. 1.
- Sobelman Józef, 2010, "Nasz Głos" 1957-1968, polskojęzyczny dodatek do "Fołks-Sztyme", "Plotkies", nr 39, <http://webnews.textalk.com> dostęp 11.11.2011.
- Stankowski Albert, 2000, *Nowe spojrzenie na statystyki dotyczące emigracji Żydów z Polski po 1944 roku*, [w:] August Grabski, Maciej Pisarski, Albert Stankowski (red.), *Studia z dziejów i kultury Żydów w Polsce po 1945 roku*, Warszawa: Trio.
- Stola Dariusz, 2000, *Kampania antyżydowska w Polsce 1967-1968*, Warszawa: Instytut Studiów Politycznych PAN.
- Stola Dariusz, 2010, *Kraj bez wyjścia? Migracje z Polski 1949-1989*, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej.
- Szaynok Bożena, 2000, *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku 1945-1950*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Szaynok Bożena, 2007, *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej.
- Turner Victor, 2011, *Dewey, Dilthey i gra społeczna: szkic z zakresu antropologii doświadczenia*, [w:] Victor Turner, Edward Bruner (red.), *Antropologia doświadczenia*, przeł. Ewa Klekot, Agnieszka Szurek, Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Ulman Stefan, 2004, *...coś na kształt świdra*, "Plotkies", nr 19, <http://webnews.textalk.com> dostęp 11.11.2011.
- Web Marek, 1963, *Zespoły, repertuar, perspektywy*, "Nasz Głos", 14.09, s. 3.
- Wierzbicki Marek, 2009, *Młodzież w PRL*, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej.
- Zaremba Marcin, 2001, *Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce*, Warszawa: Trio.
- Zaremba Marcin, 2012, *Wielka Trwoga. Polska 1944-1947. Ludowa reakcja na kryzys*, Kraków: Wydawnictwo Znak, Instytut Studiów Politycznych PAN.
- Żbikowski Andrzej, 2011, *Morderstwa popełniane na Żydach w pierwszych latach po wojnie*, [w:] Monika Adamczyk-Grabowska, Feliks Tych (red.), *Następstwa zagłady Żydów. Polska 1944-2010*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Magdalena Grabowska Razem przeciwko dyskryminacji. Organizacje pozarządowe i badania społeczne na rzecz równości w Polsce

Alvarez Sonia E., 2000, Translating the Global: Effects of Transnational Organizing on Local Feminist Discourses and Practices in Latin America, "Meridians. Feminism, Race, Transnationalism", nr 1 (1), s. 29-68.

Barrett Michèle, Anne Phillips (red.), 1992, Destabilizing theory: Contemporary Feminist Debates, Cambridge: Policy Press.

Dahlerup Drude, 1987, The New Women's Movement: Feminism and Political Power in Europe and the United States of America, London: Sage Publications.

Desai Manisha, 2005, Transnationalism: the face of feminist politics post-Beijing, "International Social Science Journal", t. 57, nr 184, s. 319-330. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2451.2005.553.x>

DeVault Marjorie L., 1999, Liberating Methods: Feminism and Social Research, Philadelphia: Temple University Press.

Eduards Maud L., 1994, Women's agency and collective action, "Women's Studies International Forum", nr 172/3, s. 179-184. [https://doi.org/10.1016/0277-5395\(94\)90024-8](https://doi.org/10.1016/0277-5395(94)90024-8)

Epstein Barbara L., 2002, The Successes and Failures of Feminism, "Journal of Women's History", t. 14, nr 2, s. 118-125. <https://doi.org/10.1353/jowh.2002.0040>

Fuszara Małgorzata, Magda Grabowska, Joanna Mizielińska, Joanna Regulska, 2009,

Współpraca czy konflikt? Państwo, Unia i kobiety, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Gawlicz Katarzyna, Paweł Rudnicki, Marcin Starnawski, 2015, Dyskryminacja w szkole - obecność nieusprawiedliwiona, Warszawa: Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej.

Grabowska Magdalena, 2012, Bringing Second World In: Conservative Revolution(s), Socialist Legacies and Transnational Silences in the Trajectories of Polish Feminism, "Signs. Journal of Women in Culture and Society", t. 37, nr 2, s. 385-411. <https://doi.org/10.1086/661728>

Graff Agnieszka, 2010, Urzędasy, bez serc, bez ducha, "Gazeta Wyborcza", 6.01.

Hawkesworth Mary E., 2006, Globalization and Feminist Activism, Lanham: Rowman and Littlefield.

Kędziora Karolina, 2010, To ma być ustawa o równości? Ona dyskryminuje, z Karoliną Kędziorą (PTPA) rozmawia Ewa Siedlecka, "Gazeta Wyborcza", 5.11.

Korolczuk Elżbieta, 2011, Kłopot z "NGO-izacją". Debata o społeczeństwie obywatelskim w Polsce a rzeczywistość, "Polityka Społeczna", nr 5-6.

MacKinnon Catharine A., 1989, Towards a Feminist Theory of the State, Cambridge, London: Harvard University Press.

Mueller Carol, 1995, The Organizational Basis of Conflict in Contemporary Feminism, [w:] Myra Marx Ferree, Patricia Yancey Martin (red.), Feminist Organizations: A Harvest of the Feminist Movement, Philadelphia: Temple University Press.

Nawrocka Zofia, 2013, Gwałt. Głos kobiet wobec społecznego tabu, Warszawa: Książka i Prasa.

Rupp Leila J., Verta Taylor, 1987, *Survival in the Doldrums: The American Women's Rights Movement, 1945 to the 1960s*, New York: Oxford University Press.

Staggenborg Suzanne, 1995, *Can Feminist Organizations Be Effective?*, [w:] Myra Marx Ferree, Patricia Yancey Martin (red.), *Feminist Organizations: A Harvest of the Feminist Movement*, Philadelphia: Temple University Press.

Taylor Verta, 1998, *Feminist Methodology in Social Movements Research*, "Qualitative Sociology", t. 21, nr 4, s. 357-379. <https://doi.org/10.1023/A:1023376225654>

Wieczorek Monika, Katarzyna Bogatko (red.), 2012, *Prawo antydyskryminacyjne w praktyce polskich sądów powszechnych. Raport z monitoringu*, Warszawa: PTPA.

Joanna Talewicz-Kwiatkowska **Europa nie dla wszystkich? Romscy imigranci w krajach Europy Zachodniej**

Agencja Praw Podstawowych UE, 2008, *Badanie UE na temat mniejszości i dyskryminacji. Sprawozdanie „Kluczowe dane”, część 1: Romowie*, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/413-EU-MIDIS_ROMA_PL.pdf dostęp 1.05.2015.

AI alarmuje: przymusowe wysiedlenia to codzienność, 2012, <http://www.wprost.pl/ar/350512/AI-alarmuje-przymusowe-wysiedlenia-to-codziennosc/> 2.10, dostęp 1.05.2015.

Appleton Josie, 2010, Sarkozy wypowiada wojnę własnym obywatelom, „Spiked”, 15.09, <http://www.voxeurop.eu/fr/node/339551> dostęp 1.05.2015.

Bielecki Tomasz, 2008, Włosi spierają się o pobieranie odcisków palców od Romów, http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114881,5426564,Wlosi_spieraja_sie_o_pobieranie_odcis_kow_palcow_od.html 5.07, dostęp 1.05.2015.

Bielecki Tomasz, 2010, Francjo, zostaw Romów!, „Gazeta Wyborcza”, 10.09, http://wyborcza.pl/1,76842,8356443,Francjo_zostaw_Romow_.html dostęp 1.05.2015.

Dougherty Sarah, 2013, 14 unbelievably racist things European (and Canadian) politicians are saying about the Roma, 21.11, <http://www.globalpost.com/dispatch/news/regions/europe/131118/14-unbelievably-racist-things-politicians-said-about-roma> dostęp 1.05.2015.

Dzień Walki z Ubóstwem – zatrzymaj przymusowe wysiedlenia Romów we Włoszech, 2012, http://amnesty.org.pl/no_cache/aktualnosci/strona/article/7722.html 17.10, dostęp 1.05.2015.

Herzfeld Michael, 2004, *Antropologia. Praktykowanie teorii w kulturze i społeczeństwie*, przeł. Maria M. Piechaczek, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Hummel Agata, Małgorzata Owczarska, Tomasz Wierusz-Walknowski, 2008, *Antropologia rozwoju – pomiędzy praktyką a teorią. Czy mamy subdyscyplinę w Polsce?*, „Dialogi o Rozwoju”, nr 2, s. 41–55.

Isztek Marek, 2010, Niebezpieczny anachronizm, <https://stowarzyszenie.romowie.net/index.php/czytnik-aktualnosci/items/marek-isztek-niebezpieczny-anachronizm.68.html> 24.08, dostęp 15.04.2013.

Kłótnia o Romów na unijnym szczycie, 2010, „Gazeta Wyborcza” 16.09, dostęp 1.05.2015.

Komisja Europejska, 2013, Unijne ramy dotyczące krajowych strategii integracji Romów do 2020 r., www.eur-lex.europa.eu 12.06.

Marushiakova Elena, 2008, Gypsy/Roma Identities in New European Dimension: The case of Eastern Europe, [w:] Elena Marushiakova (red.), Dynamics of National Identity and Transnational Identities in the Process of European Integration, Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.

Marushiakova Elena, Veselin Popov, 1997, Gypsies (Roma) in Bulgaria, Frankfurt am Main: Peter Lang.

Nowicka Ewa, 2003, Romowie o sobie i dla siebie. Nowe problemy i nowe działania w pięciu krajach Europy Środkowo-Wschodniej, Warszawa: Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Ostrowski Łukasz, 2003, Romowie w Rumunii. Różnorodność i jedność, [w:] Ewa Nowicka (red.), Romowie o sobie i dla siebie. Nowe problemy i nowe działania w pięciu krajach Europy Środkowo-Wschodniej, Warszawa: Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Parlament Europejski, 2008, Projekt rezolucji w sprawie utworzenia bazy danych odcisków palców pobieranych od Romów we Włoszech, 7.07, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2008-0354+0+DOC+XML+V0//PL> dostęp 1.05.2015.

Protesty przeciw pobieraniu odcisków palców od romskich dzieci, 2008, „Rzeczpospolita”, 26.06, <http://www.rp.pl/artukul/154522.html> dostęp 1.05.2015.

Sharp Joanna, John Briggs, 2006, Postcolonialism and Development: New Dialogues?, „The Geographical Journal”, t. 172, nr 1, s. 6–9. <https://doi.org/10.1111/j.1475-4959.2006.00181.x>

Talewicz-Kwiatkowska Joanna, 2013, Wpływ aktywności finansowej Unii Europejskiej na położenie społeczne Romów w Polsce, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Witkowski Jędrzej, 2008, Ewolucja koncepcji rozwoju od końca II wojny światowej do roku 2000, „Dialogi o Rozwoju”, nr 2, s. 5–27.

Włochy: surowe przepisy dotyczące nielegalnej imigracji, 2009, <http://refugee.pl/?mod=knowbase&path=2635> (za portalem Wirtualna Polska), dostęp 1.05.2015.

Michael Herzfeld Zaangażowanie, gentryfikacja i zawłaszczenie historii przez liberałów

Abu El-Haj Nadia, 2001, Facts on the ground: archaeological practice and territorial self-fashioning in Israeli society, Chicago: University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226002156.001.0001>

Borofsky Robert, 1997, Cook, Lono, Obeyesekere, and Sahlins, "Current Anthropology", nr 38, s. 255-282. <https://doi.org/10.1086/204608>

Bourdieu Pierre, 1977, Outline of a theory of practice, przeł. Richard Nice, Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511812507>

Byrne Denis, 2009, Archaeology and the fortress of rationality, [w:] Lynn Meskell (red.) Cosmopolitan archaeologies, Durham: Duke University Press, s. 68-88. <https://doi.org/10.1215/9780822392422-004>

- D'Andrade Roy, 1995, Moral models in anthropology (and reply), "Current Anthropology", nr 36, s. 399-408, 433-438. <https://doi.org/10.1086/204377>
- Desjarlais Robert R., 1997, Shelter blues: sanity and selfhood among the homeless, Philadelphia: University of Pennsylvania Press. <https://doi.org/10.9783/9780812206432>
- Escobar Arturo, 1995, Encountering development: the making and unmaking of the Third World, Princeton: Princeton University Press.
- Ferguson James, 1990, The anti-politics machine: development, de-politicization, and bureaucratic power in Lesotho, Cambridge: Cambridge University Press.
- Fisher William (red.), 1995, Toward sustainable development? Struggling over India's Narmada River, Armonk: Sharpe.
- Giddens Anthony, 2003, Stanowienie społeczeństwa: Zarys teorii strukturacji, przeł. Stefan Amsterdamski, Poznań: Zys i S-ka.
- Gupta Akhil, 1998, Postcolonial developments: agriculture in the making of modern India, Durham: Duke University Press. <https://doi.org/10.1215/9780822399759>
- Hamilakis Yannis, 2007, The nation and its ruins: antiquity, archaeology, and national imagination in Greece, Oxford: Oxford University Press.
- Herzfeld Michael, 1991, A place in history: monumental and social time in a Cretan town, Princeton: Princeton University Press.
- Herzfeld Michael, 1997, Anthropology and the politics of significance, "SocialAnalysis", nr 41, s. 107-138.
- Herzfeld Michael, 1998, Factual fissures: claims and contexts, "Annals of the American Academy of Political and Social Science", nr 560, s. 69-82. <https://doi.org/10.1177/0002716298560001006>
- Herzfeld Michael, 2002, The absent presence: discourses of crypto-colonialism, "South Atlantic Quarterly", nr 101, s. 899-926. <https://doi.org/10.1215/00382876-101-4-899>
- Herzfeld Michael, 2003, Pom Mahakan: humanity and order in the historic center of Bangkok, "Thailand Human Rights Journal", nr 1, s. 101-119.
- Herzfeld Michael, 2006, Spatial cleansing: monumental vacuity and the idea of the West, "Journal of Material Culture", nr 11, s. 127-149. <https://doi.org/10.1177/1359183506063016>
- Herzfeld Michael, 2007, Zażyłość kulturowa: poetyka społeczna w państwie narodowym, przeł. Michał Buchowski, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Herzfeld Michael, 2009, Evicted from eternity: the restructuring of modern Rome, Chicago: University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226329079.001.0001>
- Herzfeld Michael, 2010, Engagement, Gentrification, and the Neoliberal Hijacking of History, "Current Anthropology", t. 51, supl. 2, październik, s. 259-267. The University of Chicago Press. <https://doi.org/10.1086/653420>
- Holmes Douglas R., 2000, Integral Europe: fast-capitalism, multiculturalism, neofascism, Princeton: Princeton University Press.

- Hong Lysa, 2004, "Stranger within the gates": knowing semi-colonial Siam as extraterritorials, "Modern Asian Studies", nr 38, s. 327-354. <https://doi.org/10.1017/S0026749X0400109X>
- Jackson Peter, 2004, The performative state: semicoloniality and the tyranny of images in modern Thailand, "Sojourn: Social Issues in Southeast Asia", nr 19, s. 40-74. <https://doi.org/10.1355/SJ19-2C>
- Jackson Peter, 2007, Autonomy and subordination in Thai history: the case for semicolonial analysis, "Inter-Asia Cultural Studies", nr 8, s. 329-348. <https://doi.org/10.1080/14649370701393709>
- Lloyd Geoffrey Ernest Richard, 1990, Demystifying mentalities, Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511607691>
- Low Seta, Neil Smith (red.), 2006, The politics of public space, New York: Routledge. Maier Joseph H., 2002, The slaughterhouse, Bangkok: Post.
- Marcus Anthony, 2006, Where have all the homeless gone? The making and unmaking of a crisis, New York: Berghahn.
- Massingham Bruce, 2003, The assembly of the poor in Thailand: from local struggles to national protest movement, Chiang Mai: Silkworm.
- Meskel Lynn, 2009, Introduction: cosmopolitan heritage ethics, [w:] Lynn Meskel (red.), Cosmopolitan archaeologies, Durham: Duke University Press, s. 1-27. <https://doi.org/10.1215/9780822392422-001>
- Obeyesekere Gananath, 2007, Apoteoza kapitana Cooka: europejskie mitotwórstwo w rejonie Pacyfiku, przeł. Wojciech Usakiewicz, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Pollis Adamantia, 1987, The state, the law, and human rights in modern Greece, "Human Rights Quarterly", nr 9, s. 587-614. <https://doi.org/10.2307/761912>
- Sahlins Marshall, 2006, Wyspy historii, przeł. Izabela Kołbon, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Sahlins Marshall, 2007, Jak myślą "tubylcy": o kapitanie Cooku, na przykład, przeł. Wojciech Usakiewicz, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Shryock Andrew, 1997, Nationalism and the genealogical imagination: oral history and textual authority in tribal Jordan, Berkeley: University of California Press.
- Smith Neil, 2006, Gentrification generalized: from local anomaly to urban "regeneration" as global urban strategy, [w:] Melissa S. Fisher, Greg Downey (red.), Frontiers of capital: ethnographic reflections on the new economy, Durham: Duke University Press, s. 191-208. <https://doi.org/10.1215/9780822388234-010>
- Stewart Charles, 1989, Hegemony or rationality? The position of the supernatural in modern Greece, "Journal of Modern Greek Studies", nr 7, s. 77-104. <https://doi.org/10.1353/mgs.2010.0323>
- Stolcke Verena, 1995, Talking culture: new boundaries, new rhetorics of exclusion in Europe, "Current Anthropology", nr 36, s. 1-24. <https://doi.org/10.1086/204339>
- Thanaphon Watthanakun, 2007, Kaanmoeang roeangphoen thii: pholawat thang sangkhohn khong chumchon (koronii soeksaa: chumchon Pom Mahaakaan) [Politics of place: social dynamics of a community (case study: the Pom Mahakan community)], Bangkok: 14 October Scholarly Institutional Foundation.

Thompson Michael, 1979, *Rubbish theory: the creation and destruction of value*, New York: Oxford University Press.

Thongchai Winichakul, 2001, *Prawatisat thai baep rachaachaatniyom: jaak yuk anaanikhom amphraang suu rachaachaatniyom mai roea laatthi Sadet Phaw khong kradumphii thai nai pachuban* [Royalist Thai history: from the crypto-colonial era to the new royalism of the cult of Rama V among the present-day Thai middle class], "Silapawathanatham", nr 23 (I), s. 56-64.

Thongchai Winichakul, 2002, *The quest for Siwilai: a geographical discourse of civilizational thinking in the late nineteenth and early twentieth-century Siam*, "Journal of Asian Studies", nr 59, s. 528-549. <https://doi.org/10.1017/S0021911800014327>

Wilson Richard Ashby, Jon P. Mitchell, 2003, Introduction, [w:] Richard Ashby Wilson, Jon P. Mitchell (red.), *Human rights in global perspective: anthropological studies of rights, claims and entitlements*, London: Routledge, s. 1-15.

Rhacel Salazar Parreñas **Kultury flirtu. Filipińskie hostessy w Tokio**

Foucault Michel, 2009, *Nadzorować i karać: narodziny więzienia*, przeł. Tadeusz Komendant, Warszawa: Aletheia.

Leidner Robin, 1993, *Fast food, fast talk: service work and the routinization of everyday life*, Berkeley: University of California Press.

Oishi Nana, 2005, *Women in motion: globalization, state policies, and labor migration in Asia*, Stanford: Stanford University Press.

U.S. Department of State, 2003, *Trafficking in Persons Report*, Washington: US Government Printing Office.

U.S. Department of State, 2004, *Trafficking in Persons Report*, Washington: US Government Printing Office.

U.S. Department of State, 2005, *Trafficking in Persons Report*, Washington: US Government Printing Office.

Rhacel Salazar Parreñas, 2010, *Cultures of Flirtation: Sex and the Moral Boundaries of Filipina Migrant Hostesses in Tokyo*, [w:] Eileen Boris, Rhacel Salazar Parreñas (red.), *Intimate Labors. Cultures, Technologies, and the Politics of Care*, Stanford: Stanford University Press, s. 132–147.

Nancy Scheper-Hughes **Części nieznane. Tajna etnografia podziemnego handlu organami**

Agamben Giorgio, 2008, *Homo sacer. Suwerenna władza i nagie życie*, przeł. Mateusz Salwa, Warszawa: Prószyński i S-ka.

Al-Khader Abdulla A., 2002, *The Iranian Transplant Programme: An Islamic Perspective*, "Nephrology Dialysis Transplantation", t. 17, nr 2, s. 213-215. <https://doi.org/10.1093/ndt/17.2.213>

Andrews Lori, Dorothy Nelkin, 2001, *Body Bazaar: The Market for Human Tissues*, New York: Crown.

- Arendt Hannah, 2010, *Kondycja ludzka*, przeł. Anna Łagodzka, Warszawa: Fundacja Aletheia.
- Bhagwati Jagdish, 2002, *Deconstructing Rotten Trade*, "SAIS Review", t. 22, nr 1, s. 39-44.
<https://doi.org/10.1353/sais.2002.0002>
- Bourdieu Pierre, 2002, *Pour un Savoir Engagé: Un Texte Inédit de Pierre Bourdieu*, "Le Monde Diplomatique", luty, s. 3.
- Campion-Vincent Véronique, 1997, *Organs Theft Narratives*, "Journal of Western Folklore", t. 56, s. 1-37. <https://doi.org/10.2307/1500384>
- Chaudhary Vivek, 1992, *Argentina Uncovers Patients Killed for Their Organs*, "British Medical Journal" (international edition), t. 304, s. 1073-1074.
- Cohen Lawrence, 1999, *Where It Hurts: Indian Material for an Ethics of Organ Transplantation*, "Daedalus", t. 128, nr 4, s. 135-168.
- Cohen Lawrence, 2002, *The Other Kidney: Biopolitics Beyond Recognition*, [w:] Nancy Scheper-Hughes, Loïc Wacquant (red.), *Commodifying Bodies*. London: Sage, s. 9-30.
<https://doi.org/10.4135/9781446215005.n2>
- Comaroff Jean, John Comaroff (red.), 2001, *Millennial Capitalism and the Culture of Neoliberalism*, Durham: Duke University Press. <https://doi.org/10.1215/9780822380184>
- Delmonico Francis, Nancy Scheper-Hughes, 2002, *Why We Should Not Pay for Human Organs*, "National Catholic Bioethics Quarterly", t. 2, nr 3, s. 383-391. <https://doi.org/10.5840/ncbq20022328>
- Delmonico Francis L., Robert M. Arnold, Nancy Scheper-Hughes i in., 2002, *Ethical Incentives - Not Payment - For Organ Donation*, "New England Journal of Medicine", t. 346, nr 25, s. 2002-2005.
<https://doi.org/10.1056/NEJMs013216>
- Dundes Alan (red.), 1991, *The Blood Libel Legend*, Madison: University of Wisconsin Press.
- Favret-Saada Jeanne, 2012, *Śmiercionośne słowa, zabójcze uroki*, przeł. Katarzyna Marczevska, Warszawa: Oficyna Naukowa.
- Ferreira Mariana, Nancy Scheper-Hughes, 2003, *Dombá's Spirit Kidney: Transplant Medicine and Suyá Indian Cosmology*, "Folk: Journal of the Danish Ethnographic Society", t. 45, s. 125-157.
- Finkel Michael, 2001, *Complications - This Little Kidney Went to Market*, "New York Times Magazine", 27.05, s. 26-33, 40, 52, 59.
- Friedlaender Michael, 2002, *The Right to Sell or Buy a Kidney: Are We Failing Our Patients?*, "Lancet", t. 359, s. 971-973. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(02\)08030-3](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)08030-3)
- Fukuyama Francis, 2004, *Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej*, przeł. Bartłomiej Pietrzyk, Kraków: Znak.
- Ghods Ahad J., 2002, *Renal Transplant in Iran*, "Nephrology Dialysis Transplantation", t. 17, s. 222-228. <https://doi.org/10.1093/ndt/17.2.222>
- Gutiérrez Gustavo, 1976, *Teologia wyzwolenia. Historia, polityka i zbawienie*, przeł. Jan Szewczyk, Warszawa: Pax.
- Humphreys Laud, 1979, *Tearoom Trade: Impersonal Sex in Public Places*, New York: Aldine.

- Illich Ivan, 1982, *Medical Nemesis: The Expropriation of Health*, New York: Pantheon Books.
- Jimenez Marina, Nancy Scheper-Hughes, 2002, *Doctor Vulture - The Unholy Business of Kidney Commerce*, "Toronto National Post", 30.03, s. B1, B4-B5.
- Levinas Emmanuel, 1987, *Meaning and Sense*, [w:] Emmanuel Levinas, *Collected Philosophical Papers*, przeł. Alphonso Lingis, Dordrecht: Martinus Nijhoff Publishers. https://doi.org/10.1007/978-94-009-4364-3_6
- Lobo Flavio, Walter Fangaaniello Maierovitch, 2002, *O Mercado dos Desperados*, "Carta Capital", 16.01, s. 30-34.
- Lock Margaret, 2000, *The Quest for Organs and the Violence of Zeal*, [w:] Veena Das, Arthur Kleinman, Mamphela Ramphele, Pamela Reynolds (red.), *Violence and Subjectivity*, s. 271-294, Berkeley: University of California Press.
- Lock Margaret, 2002, *Twice Dead: Organ Transplants and the Reinvention of Death*, Berkeley: University of California Press.
- Monaghan Peter, 2000, *Scholarly Watchdogs for an Ethical Netherworld: Researchers Form Group to Track and Study the Sale of Body Parts for Organ Transplants*, "Chronicle of Higher Education", s. A23-A24.
- Munson Ronald, 2002, *Raising the Dead: Organ Transplants, Ethics, and Society*, Oxford: Oxford University Press.
- Oliver-Smith Anthony, 1969, *The Pishtaco: Institutionalized Fear in Highland Peru*, "Journal of American Folklore", t. 82, s. 363-368. <https://doi.org/10.2307/539781>
- Petryna Adriana, 2002, *Life Exposed: Biological Citizens after Chernobyl*, Princeton: Princeton University Press.
- Rabinow Paul, 1996, *Artificiality and Enlightenment: From Sociobiology to Biosociality*, [w:] Paul Rabinow, *Essays on the Anthropology of Reason*, Princeton: Princeton University Press.
- Radcliffe-Richards Janet i in., 1998, *The Case for Allowing Kidney Sales*, "Lancet", 27.06, s. 1950-1952. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(97\)08211-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(97)08211-1)
- Rothman David i in., 1997, *The Bellagio Task Force Report on Global Traffic in Human Organs*, "Transplantation Proceedings", t. 29, s. 2739-2745. [https://doi.org/10.1016/S0041-1345\(97\)00577-0](https://doi.org/10.1016/S0041-1345(97)00577-0)
- Sassen Saskia, 1991, *The Global City: New York, London, Tokyo*, Princeton: Princeton University Press.
- Scheper-Hughes Nancy, 1994, *The Last White Christmas: The Heidelberg Pub Massacre*, "American Anthropologist", t. 96, nr 4, s. 1-28. <https://doi.org/10.1525/aa.1994.96.4.02a00030>
- Scheper-Hughes Nancy, 1996, *Theft of Life: Globalization of Organ Stealing Rumors*, "Anthropology Today", t. 12, nr 3, s. 3-11. <https://doi.org/10.2307/2783143>
- Scheper-Hughes Nancy, 2000, *The Global Traffic in Organs*, "Current Anthropology", t. 41, nr 2, s. 191-224. <https://doi.org/10.1086/300123>
- Scheper-Hughes Nancy, 2001a, *Neo-Cannibalism: The Global Trade in Human Organs*, "Hedgehog Review", t. 3, nr 2, s. 79-99.

- Scheper-Hughes Nancy, 2001b, Organ Theft Narratives - A Reply to Veronique Campion-Vincent, "Current Anthropology", t. 42, nr 4, s. 555-557. <https://doi.org/10.2307/3596551>
- Scheper-Hughes Nancy, 2001c, Commodity Fetishism in Organs Trafficking, "Body and Society", t. 7, nr 2-3, s. 31-62. <https://doi.org/10.1177/1357034X0100700203>
- Scheper-Hughes Nancy, 2002, Min(d)ing the Body: On the Trail of Organ Stealing Rumors, [w:] Jeremy MacClancy (red.), Exotic No More: Anthropology on the Front Lines, Chicago: University of Chicago Press, s. 33-63.
- Scheper-Hughes Nancy, 2003a, Rotten Trade: Millennial Capitalism, Human Values, and Global Justice in Organs Trafficking, "Journal of Human Rights", t. 2, nr 2, s. 197-226. <https://doi.org/10.1080/1475483032000078189>
- Scheper-Hughes Nancy, 2003b, Keeping an Eye on the Global Traffic in Human Organs, "Lancet", 10.05, s. 1645-1648. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(03\)13305-3](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(03)13305-3)
- Scheper-Hughes Nancy, 2004, Public Testimony to the CPI (Public Hearings) in Organs Traffic, Legislative Assembly, Recife, Brazil, 17.02.
- Scheper-Hughes Nancy, 2010, Prymat etyki. Perspektywa walczącej antropologii, przeł. Katarzyna Liszka, [w:] Hana Červinková, Bogusława Dorota Gołębiak (red.), Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław: Wydawnictwo DSW.
- Sharp Lesley A., 2000, The Commodification of the Body and Its Parts, "Annual Review of Anthropology", t. 29, s. 287-328. <https://doi.org/10.1146/annurev.anthro.29.1.287>
- Starn Orin, 1992, Missing the Revolution: Anthropologists and the War in Peru, [w:] George Marcus (red.), Rereading Cultural Anthropology, Durham: Duke University Press, s. 152-180. <https://doi.org/10.1215/9780822397861-012>
- Steinberg Avraham, 1996, Ethical Issues in Nephrology - Jewish Perspectives, "Nephrology, Dialysis and Transplant", t. 11, s. 961-963. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.ndt.a027514>
- White Luise, 1997, The Traffic in Heads: Bodies, Borders, and the Articulation of Regional Histories, "Journal of Southern African Studies", t. 23, nr 2, s. 225-238. <https://doi.org/10.1080/03057079708708540>
- WHO - World Health Organization, 2003, Human Organs and Tissue Transplantation: Executive Board Report, Session 112, Provisional Agenda, EB112/5, 2.05.
- Wolfe R.A., V.B. Ashby, E. Milford i in., 1999, Comparison of Mortality in all Patients on Dialysis, Patients Awaiting Transplantation, and Recipients of a First Cadaver Transplant, "New England Journal of Medicine", t. 341, s. 1725-1730. <https://doi.org/10.1056/NEJM199912023412303>
- Zargooshi Javaad, 2001, Iranian Kidney Donors: Motivations and Relations with Recipients, "Journal of Urology", nr 165, s. 386-392. <https://doi.org/10.1097/00005392-200102000-00008>
- Nancy Scheper-Hughes, 2004, Parts unknown: Undercover ethnography of the organs-trafficking underworld, "Ethnography", t. 5, nr 1, s. 29-73. Sage Publications Ltd. <https://doi.org/10.1177/1466138104041588>